

mark og fór tí á heysti sama ár til til flatlandið. Hann gjörði síni orindi í Danmark, men á veg aftur til Føroyar fekk skipið maskintrupulleikar og mátti leggja upp í Egersund í Noregi. Hendan vikan teir lógu inni í Egersund, kom at hava avgerandi týðning fyri restina av lívinum hjá Martini.

Lovaðu trúskap eftir tveimum kvøldum
Eg fekk samband við Frelsunarherin í Egersund. Eisini var eg við til nøkur møti í Stavanger.

Mikudag fingur vit at vita, at um tveir dagar fór skipið av vera klárt aftur at sigla. Tey í Frelsunarherinum í Egersund skipaðu tí í skundi fyri eini veitslu, sum var serliga ætlað okkum føroyingum. Eg hevði sagt ja at enda.

Veitslan gekk sína gongd, og eg skuldi upp at enda. Fyrsta eg geri er at syngja sangin »Jesus tað einasta«.

Nakað aftaná segði gentan, sum seinni gjörðist kona mín, at tað var eins og hoyrði hon eina rødd siga við seg hesa lötuna, at hann sum syngur har, hann skalt tú gifta teg við.

Eg hevði eisini lagt merki til hesa gentuna. Eftir veitsluna var tað eins og øll fóru í hvør sín ætt, og vit stóðu einsamøll eftir og tosaðu. Hon var ógvuliga fitt at prátta við, og eg segði henni mína stóðu, at eg var einkjumaður.

Kvøldið eftir hittust vit aftur, og vit tosaðu saman til tað var komið út á náttina. Her lovaðu vit hvørjum øðrum trúskap restina av lívinum.

Til Føroyar at giftast
Morgunin eftir sigldi Martin heim til Føroyar, meðan gentan, sum hann hevði lovað trúskap, Amanda, var eftir í Noregi. Beinavegin Martin var komin heim, fór

hann at skriva brøv. Og postmaðurin í Havn hevði eisini úr at gera við at bera Martini brøv úr Noregi.

Tað gekk gott eitt ár við brævaskifti, og 8. desember 1946 setti Amanda á fyrsta sinni sín fót á føroyska jørð til reiðar at giftast við Martini.

Fleiri av systkjum og vinum hennara hildu hana vera heilt øra. At flyta til eitt heilt annað land og giftast við einum, hon bara hevði sæð tvey kvøld. Men hon lurtadi ikki eftir teimum, tibatúr.

Brúðleypid varð tó ikki við tað sama. Fyrst mátti arvirin til børnini, sum Martin átti, gerast upp. Børnini vóru ikki myndug enn, og tí var peningurin settur inn á bók í bankan. Brúðleypid stóð 6. februar 1947.

– Amanda dugdi sera væl at taka sær av børnunum. Hon gjörði als ikki mun á børnunum, sum eg átti í fyrru giftu, og so tey børnini, vit fingur saman. Øll vóru uppdrigin á sama hátt og eisini nú, nógv ár aftaná hava vit sera gott samband í familíuni.

Tey sjei árin, Amanda var í Føroyum, kom hon at skilja alt føroyskt. Men at tosa málið, lærði hon ongantíð.

Bakaði til hann var 78 ára gamal

Martin helt áfram við at reka handil á Aarvegnum, men tíðirnar gjørdust so vánaligar síðst í fyrstiarunum, at ikki var nógv at liva av. Tey komu tí á tankan at flyta til Noregs og royna um møguleikarnir ikki vóru betri har.

Á sumri í 1953 flutti familjan, sum nú var vaksin við trimum børnunum afturat, til Bjerkreim, haðani Amanda var ættað. Martin mátti fyrst gera upp í handlinum, og kom yvir til jóla. Hann mátti tó gera eina

Soleiðis sá Aarvegurin út umleið 1950
Savnsmynd

ferð aftur til Føroya í 1954 at fáa tað endaliga avgreitt við handlinum.

Martin søkti arbeiði sum bakari og fekk starv í Odda, sum liggur tveir – trýggjar tímar við bili frá Bergen. Her arbeiddi Martin í góð tvey ár, til hann í 1957 leigaði bakarið hjá kenda norska sangevangelistinum, Arne Anno í Sauda. Sauda liggur umleið ein tíma sunnanfyri Odda.

Í Sauda var familjan í fimm ár, til tey búsettust í Lista við Farsund, ikki langt frá Lindesnes. Her hava tey búið síðani.

Martin, bakaði, meðan konan ansaði handilin. Onkuntíð hevur Martin havt onkran svein at hjálpt sær, og tá tað hevur verið eitt stórri bakari, hava teir verið fleiri bakarar.

At Martin hevur dámt væl sítt starv, vísir ikki minst hansara ágrýtni. Ikki fyrr enn hann var komin 11 ár uppum vanligan pensjónsaldur, steðgaði hann. Og tá

var tað enn tá læknin, sum mátti steðga honum. Hann hevði tá fingið »hjartainfarkt«.

Fekk sær lúr á mjølsekk

Bakarastarvið er eitt strævið arbeiði. Mitt í viku plagdi Martin at byrja kl. 4 á nátt og leygarmátt kl. 3.

– So hava tygum óivað farið tíðliga í song?

– Nei, eg legði meg ikki so øgiliga tíðliga. Eg mátti jú hava møtið við, og tí varð tað ikki fyrr enn aftaná – umleið klokkan 22.

Men hevur tað ikki verið strævið altíð at fara upp á hálfviri nátt?

– Í grundini trongdi eg ikki so nógvan svøvn. Tá ið eg onkuntíð merkti, at eg var troystur, legði eg meg á ein mjølsekk á gólvinum. Eg sovnaði beinavegin, men vaknaði eisini aftur eftir tíggu minuttum, um eg skuldi taka breyðini úr ovni-num tá. Tað var als ikki neyðugt at hava nakran vekjara. Eg vaknaði, tí eg visti, at eg skuldi gera nakað. Hetta kann eg eisini gera tann dag í dag.

Eftir eitt langt arbeiðslív, hevur Martin kortini ikki givið heilt við arbeiðinum. Ein fittan part av roknskapi-num hjá bakarinum, har hann arbeiddi sum bakari tey síðstu árin, hevur hann enn á hondum, og rokningar sendir hann regluliga út. Hetta gevur eitt íkast til pensjónina, sigur hann.

Virkin innan ymsar miðsionsfelagsskapir

– Tað sum eg lesi, er mest úr Biblíuni. Eg havi ikki tál á, hvussu ofta eg havi lisið hana í gjøgnum, sigur Martin Juul, sum í Føroyum var mest virkin í Frelsunarherinum, meðan hann í Noregi hevur verið virkin innan ymsar miðsionsfelagsskapir

Eg eri vordin meir einsamallur síðani konan doyði fyri tveimum árum síðani, men eg havi altíð okkurt at takast við kortini. Eg skal halda hús og nýti eisini tíð at lesa. Serliga er tað í Biblíuni, eg lesi. Í hvussu er eini tveir-trýggjar kapitlar hvønn dag. Annars tey ymsku miðsionsbløðini og eitt sindur av øðrum eisini.

Meðan Martin búið í Føroyum, var hann bara virksamur innan Frelsunarherin. Í Noregi var hann eisini fyrstu tíðina virksamur innan Frelsunarherin, men tá ið hann kom til Lista, var tað so langt at ferðast til møtosalin hjá Frelsunarherinum, og Martin byrjaði at koma til aðrar miðsionsfelagsskapir.

Her í Noregi havi eg verið mest virkin innan Heimamissionina. Men eg havi eisini verið nógv brúktur sum talar innan Vestlandsku Heimamissionina, í Miðsions sambandinum og hjá øðrum eisini. Eisini eri eg limur í Israelsmissionini. Eg standi kortini enn sum soldátur hjá Frelsunarherinum.

Heldur ikki innan miðsionsøkið er Martin steðgaður at arbeiða. Bara fyri nøkrum fáum vikum síðani luttók hann á eini páskafeiri og talaði tað eina kvøldið. Og framyvir er eisini okkurt møti á skránni.

Gudsorð í dagligdegnum

Nú er tað mest í nærum-hvørvinum, at Martin talar gudsorð. Hann hevur annars verið í hvørjum einasta miðsionshúsi í umráðnum – og tey eru rættiliga nógv í tali. Hann hevur eisini sitið sum formaður í tveimum ymskum miðsionshúsum – 10 ár í hvørjum, umframt at hann hevur staðið fyri sunnudagsskúlaarbeiði.

Eisini í dagligdegnum er Martin vakin at bera eitt orð um Jesus.

Tað var ein eldri maður her í grannalagnum, sum einki vildi hava við Guds

orð at gera. Ein dagin vit tosaðu saman, helt eg kortini, at eg skuldi siga eitt gudsorð til hansara. Tað var orðið: »Tí at hvør tann, sum ákallar navn Harrans, skal vera frelstur«. Aftaná tók hann meg í hondina og takkaði. Tveir dagar seinni var hann funnin deyður í seingini, og mær var sagt, at hann lá við samanløgðum hondum. Tá gjørdist eg glaður, at eg hevði borið honum eitt gudsorð.

Síðani Martin kom til Noregs, hevur hann bara trýggjar ferðir verið aftur í Føroyum.

Tá familjan er so stór hevur verið dyrt at ferðast, og tí eru ferðirnar ikki vordnar so margar. Men tá ið eg havi verið í Føroyum havi eg altíð vitjað í Havn og í Funningi. Funningur er so nógv vaksin nú. Øðrvísi er við Gjógv, hon er minka niður í einki, og nú er ikki ein gong eitt skúlabarn í bygðini. Tá er har smádrongur í Funningi var næstan øvugt. Tá var tað Gjógv, sum vaks.

Tvey av børnunum hjá Martini búgva eisini í Føroyum. Tað eru Maja Petersen í Frobba, og Herdis Festirstein á Eiði.

Tey flestu av børnunum hjá Martini eru annars í Noregi. Onkur er tó í Danmark. Børnini eru røsk at vitja pápan, men tað er sjáldan at øll eru saman. Fyri trimum árum síðani eydnaðist tað kortini, og tá varð familíumynd tikin.

Eg veit ikki enn, hvussu tað verður 21. november, tá ið eg havi níti ára føðingardag. Fleiri av børnunum hava sagt, at tey vilja koma, so tað verður stuttligt at siggja hvussu verður, sigur ein blíður og kátur Martin.

